

Standaard

Ervaringsbewijs
podiumtechnicus (m/v)

Standaard voor het ervaringsbewijs podiumtechnicus (m/v)

Omschrijving van het beroep:

De podiumtechnicus bouwt in team op een veilige manier de technische onderdelen van diverse podiumevenementen op en bedient ze zodat een optimale werking tijdens de voorstelling is gegarandeerd.

Kerncompetenties:

De polyvalente podiumtechnicus kan

- podiumtechnische onderdelen installeren
- podiumtechnische onderdelen instellen
- podiumtechnische onderdelen bedienen
- elektrische problemen opsporen en verhelpen
- samenwerken
- veilig werken

Algemene informatie:

- Standaardnummer: 06/14
- Categorie: 3
Argumentatie: Omwille van het gebruik van veel en duur materiaal; het gebruik van specifieke software voor o.m. geluid en belichting; de kosten van verzekering voor de huur van materiaal; de beperkte levensduur van lampen voor de spots; het hoge elektrische verbruik; en de lange duurtijd van de beoordeling.
- Brondocument(en): SERV-beroepencluster podiumtechniek met het beroepsprofiel podiumtechnicus, 2003
- Datum advies van de SERV: 14 november 2007

Podiumtechnische onderdelen installerenSuccescriteria:

- Werkt volgens de eisen van de technische documentatie en de omgevingsfactoren
- Kiest microfoons, spots en kabels aan de hand van de technische documentatie
- Plaatst podiumtechnische apparatuur in een *logische volgorde*
- Bekabelt *podiumtechnische apparatuur* zodat deze functioneert, de kabels niet getorst worden en de aansluitingen getraceerd kunnen worden
- Houdt zich aan de maximale gespreide belastbaarheid en de maximale puntlast bij het bevestigen van spots, doeken, geluidsonderdelen en decorstukken aan de trekken
- Beveiligt alle voorwerpen aan de trekken met een veiligheidskabel, die sterk genoeg is om het gewicht te beveiligen, zodat bewegende onderdelen niet gehinderd worden en de valhoogte tot een minimum beperkt wordt
- Legt een balletvloer zodat hij vlak ligt, goed opgespannen is en de panden perfect tegen elkaar liggen

Podiumtechnische onderdelen instellenSuccescriteria:

- Richt een profielspot met een maximale lichtopbrengst
- Programmeert een *digitale lichttafel* volgens de technische documentatie
- Stelt het geluid in op een *geluidstafel* met toonregeling, zodat alles goed verstaanbaar is in de zaal en er geen terugkoppeling ontstaat
- Bepaalt de plaats van de afstopping (poten en friezen)
- Regelt een beamer af voor projectie en retroprojectie van op een laptop, zodat het beeld scherp is en de randen van de projectie samenvallen met het projectiescherm

Podiumtechnische onderdelen bedienenSuccescriteria:

- Volgt visuele en gegeven cues op
- Zorgt dat lichtstanden altijd in verhouding zijn tot de voorstelling
- Zorgt voor een alternatief bij het uitvallen van een bepaalde spot om een gelijkaardig resultaat te hebben

- Regelt het geluid bij op een *geluidstafel* met toonregeling, wanneer iets niet meer goed verstaanbaar is of wanneer er terugkoppeling ontstaat
- Zorgt voor een alternatief bij het uitvallen van micro of monitor om een gelijkaardig resultaat te hebben
- Bedient de trekkenwand met de afgesproken snelheid en naar de overeenkomstige merken

Elektrische problemen opsporen en verhelpen

Succescriteria:

- Meet spanning, stroom en weerstand met een universeel meettoestel en vergelijkt de gemeten met de te verwachten en de afgeleide waarden
- Zoekt *eenvoudige fouten* in elektrische systemen door uitsluiting van de mogelijke oorzaken
- Schakelt de stroomtoevoer van een elektrische installatie uit vooraleer er werkzaamheden aan uit te voeren
- Vervangt lampen van spots volgens de gebruiksaanwijzing
- Bepaalt de stroomsterkte van een zekering in functie van de kabelsectie
- Vervangt stekkers van kabels, zodat het kabelomhulsel in de stekker geklemd zit en de kabel van de stroomtoevoer niet kan losgetrokken worden
- Verwittigt de verantwoordelijke bij het vaststellen van niet zelf op te lossen fouten

Samenwerken

Succescriteria:

- Wisselt functionele informatie uit met collega's over de verdeling, uitvoering en voortgang van het werk
- Geeft duidelijke en éénduidige mondelinge en schriftelijke aanwijzingen aan collega's bij opdrachten die in samenwerking moeten worden uitgevoerd
- Volgt de aanwijzingen van collega's op bij opdrachten die in samenwerking moeten worden uitgevoerd
- Volgt gemaakte afspraken op

Toepassingsgebied:

Deze kerncompetentie moet worden beoordeeld tijdens volgende cruciale momenten:

- Podiumtechnische onderdelen installeren
- Podiumtechnische onderdelen instellen

Veilig werkenSuccescriteria:

- Gebruikt hoogtewerkers, rolsteigers en ladders zodat ze niet kunnen bewegen of omvallen
- Verwittigt de collega's op het podium vooraleer een trek te laten zakken en bij een onstabiel decorstuk
- Legt kabels vast zodat er niet over gestruikeld kan worden
- Gebruikt gereedschap alleen voor het werk waarvoor het gemaakt is
- Legt materiaal en materieel na het werk op de juiste plaats terug
- Gebruikt veiligheidsschoenen en handschoenen
- Past hef- en tiltechnieken toe

Toepassingsgebied:

Deze kerncompetentie moet worden beoordeeld tijdens volgende cruciale momenten:

- Podiumtechnische onderdelen installeren
- Podiumtechnische onderdelen instellen

Richtlijnen voor de beoordeling

- De beoordeling bestaat uit volgende beoordelingstechnieken:
 - Directe observatie van het proces in een *beroepsrelevante* context. De kandidaat krijgt de opdracht om:
 - Een balletvloer van minstens 2 panden te leggen
 - Een geluidsofstelling te installeren, in te stellen en te bedienen (eventueel simulatie via opnametape die moet worden afgemixt) op basis van de technische documentatie van 1 zanger, 1 spreker en 1 muzikant, waarbij zowel zaalversterking als monitoring moet voorzien worden. De documentatie omvat een opstellingsplan en een technische fiche. De technische fiche bevat:
 - minimum 2 microfoons: instrumentenmicrofoon en stemmicrofoon waarvan één draadloos
 - 1 monitor met versterker
 - 1 actieve DI-box
 - 1 geluidstafel met minimum 12 ingangskanalen met parametrische toonregeling, phantoomvoeding, pre- en post-aux, stereo uit
 - 1 eindversterking met luidsprekers
 - 1 laptop met audio-uitgang
 - Eenvoudige fouten te zoeken in een lichtopstelling en ze te herstellen
 - Een 3-fasenspanning te meten en aan de hand van de zekeringen het beschikbare vermogen en de meest geschikte kabelsectie te bepalen aan de hand van een tabel
 - Een lichtopstelling te installeren aan de trekken op basis van een lichtplan en op hoogte te richten op basis van mondelinge instructies. De opstelling omvat minimaal:
 - 6 spots voor algemeen gebruik, waarvan minimum 1 profielspot, en hun accessoires
 - 1 programmeerbare lichttafel met DMX 512 en softpatching
 - dimmers die DMX 512 aanstuurbaar zijn
 - Een lichtopstelling te bedienen op basis van een scenario, cue-lijst of audiotrack
 - Een projectieopstelling te installeren, in te stellen en te bedienen met een laptop als bron
 - Een afstopping (poten en friezen) op schaal uit te tekenen op basis van een concreet zaalplan (grondplan en dwarsdoorsnede)
 - Een last in een trek in te hangen en in balans te brengen
 - Een trek te bedienen op basis van gegeven cues en een scenario of audiotrack
 - De opgebouwde opstellingen af te breken en op te bergen in samenwerking met derde(n)
 - Criteriumgericht interview, waarbij de kandidaat verduidelijking dient te geven bij de praktische proef (keuze van materiaal, de wijze van installeren, instellen en bedienen en berekeningen)
- De kandidaat wordt tijdens de uitvoering van de test geassisteerd bij het beoordelen van de competentie 'samenwerken'

- Voor de beoordeling wordt er met een 3-puntenschaal gewerkt. De betekenis van de puntenschaal is de volgende:
 - 1 = het gedrag wordt niet geobserveerd
 - 2 = onzeker over het geobserveerde gedrag
 - 3 = het gedrag wordt geobserveerd
- De duurtijd van de beoordeling bedraagt maximum 7 uur, pauzes niet inbegrepen:
 - 1 uur voorbereidingstijd waarin de kandidaat de kans krijgt om het materiaal te leren kennen en vragen te stellen
 - 6 uur voor de praktische proeven vanaf het moment dat hij/zij de technische fiches krijgt, inclusief afbreken, opbergen en criteriumgericht interview
- De kandidaat krijgt minimum 1 week op voorhand de technische gegevens van de gebruikte podiumtechnische apparatuur ter beschikking
- Er kan maximum 1 persoon tegelijk per 2 beoordelaars worden beoordeeld
- In het beoordelingscentrum is het volgende minstens aanwezig wat betreft:
 - de ruimte:
 - alle ruimtes moeten volledig 100% verduisterbaar zijn
 - de scèneoppervlakte (dit is de effectief bruikbare oppervlakte waarop kan gespeeld worden) moet minstens 5 x 5 m bedragen - naast en achter de scène is een oppervlakte voorzien om afstopping mogelijk te maken
 - de minimumhoogte onder de ophangpunten voor het licht bedraagt 4 m
 - een zekeringkast met 3-fasige en mono-fasige uitgangen
 - een tabel van kabelsecties
 - het lichtmateriaal:
 - de nodige voedingen (32A) moeten worden voorzien om zowel het eigen als gehuurd materiaal aan te sluiten
 - minimum 12 kan. van 2KW DMX aangestuurde dimmers
 - het verdient aanbeveling om meerdere stuurtafels te voorzien van verschillende merken - in elk geval moet er een stuurtafel voorzien worden die programmeerbaar is met de mogelijkheid om transfert via een crossfade te maken
 - 6 PC's met kabel, flappen, filterhouder, haak en veiligheidskabel
 - 6 fresnels met kabel, flappen, filterhouder, haak en veiligheidskabel
 - 6 profiels met kabel, iris en messen, gobo en filterhouder, haak en veiligheidskabel
 - 6 pars met filterhouder, kabel, haak en verschillende types lampen
 - 6 horizonbatterijen met kabel, haak en filterhouder
 - toebehoren:
 - 2 vloerstatieven en 2 statieven 3m
 - voldoende DMX kabels om alle toestellen te koppelen
 - voldoende voedingskabels om alle dimmers aan te sluiten in verschillende configuraties
 - voldoende spanningskabels om alle spots en andere apparatuur aan te sluiten in verschillende configuraties
 - voldoende multikabels met de nodige doorlusblokken en snakes
 - filters en gobo's: assortiment kleuren voldoende om alle spots te kleu-

ren in een 10-tal verschillende kleuren, basisset gobo's

- het klankmateriaal:
 - de voedingen voor klank dienen gescheiden te zijn van de voedingen voor licht en logistiek - bij voorkeur zijn deze onafhankelijk geaard
 - FOH speakers
 - versterkers FOH, aangepast aan de speakers, met de nodige crossovers
 - minimum 2 monitors met bijbehorende versterkers
 - geluidstafel met minimum 12 kanalen en 4 aux., rack met EQ
 - 6 degelijke microfoons met verschillende opnamekarakteristieken, actieve en passieve DI's en draadloos
 - weergaveapparatuur
 - voldoende kabel om verschillende configuraties te maken
 - microfoonstatieven van verschillende maten
 - symmetrische multikabel met stageblok en snake
- het projectiemateriaal:
 - projector die voldoende sterk is om samen met lichtapparatuur gebruikt te worden
 - projectiescherm
 - toebehoren:
 - verschillende ophangsystemen moeten voorzien worden om de projector op verschillende plaatsen te monteren
 - Weergaveapparatuur: DVD en laptop
 - de nodige kabels om de apparatuur aan te sluiten
- de theatermechanica:
 - doeken aangepast aan de ruimte:
 - voldoende doeken om een volledige afstopping met fond mogelijk te maken.
 - 1 horizontadoek
 - trekken
 - 10 praktikabels
 - balletvloer
- hulpmiddelen:
 - ladders van verschillende hoogte
 - stelling voor het richten van licht, voldoende hoog om veilig aan het grid te werken.
 - hoogwerker voor het richten van licht, voldoende hoog om veilig aan het grid te werken.
 - voldoende karren om alle materialen (licht, klank, mechanica, kabels, enz...) op te stockeren en te verplaatsen, daarnaast een aantal karren voor het verplaatsen van decors
 - basisuitrusting gereedschap voor op de scène: onder andere multimeter, schroevendraaiers, sleutels
 - handschoenen
 - doekklemmen voor het spannen van de doeken
 - gewichten voor de trekken en het verzwaren van decors
- verbruiksmaterialen:
 - gaffertape in verschillende kleuren
 - metaltape

- ballettape
 - fluotape
 - lampen
 - stekkers
- De kandidaat brengt zijn eigen veiligheidsschoenen mee naar het testcentrum.
 - Om als competent beschouwd te worden dient de kandidaat aan te tonen
 - alle kerncompetenties in deze standaard te beheersen
 - de opdrachten binnen de voorziene tijd volledig af te werken.

Verklarende woordenlijst

- Eenvoudige fouten in elektrische systemen: lamp stuk, zekering slaat af, kabel beschadigd, stekker beschadigd, kabels verkeerd aangesloten, toestel uitgeschakeld of stroomtoevoer uitgeschakeld
- Logische volgorde: podiumtechnische apparatuur zodanig installeren dat gedaan werk niet opnieuw moet gebeuren, de verdere opbouw niet gehinderd wordt, de veiligheid niet in ge-drang komt en materiaal niet beschadigd wordt
- Geluidstafel: dit is een mengtafel die per kanaal volgende functies bevat:
 - gain
 - semi-parametrische toonregeling
 - hulpkanalen (aux)
 - pan
 - schuiver (fader)
 - groepen
 - “mute” of “on/off”
 - phantoomvoeding (48V)
 - line
 - low-cut
- Podiumtechnische apparatuur: in deze standaard gaat het om
 - een eenvoudig lichtstelsel: spots, dimmers en lichttafel
 - een eenvoudig geluidsstelsel: microfoons, cd-speler, mengpaneel, versterker, mo-nitors en luidsprekers
 - een eenvoudig audiovisueel stelsel: laptop, dvd en beamer

Samenstelling stuurgroep en ontwikkelgroepInterviews:

- BISAERTS Marc - Kaaithater
- BOEY Freek - Rosas
- DEWAEGENEERE Rudy – CC Kortrijk
- D’HAENE Frank – CC De Schakel
- GEIVAERTS Jan – De Singel
- PENSON Johan – Rosas
- POTTIER Roger – Het Paleis
- SIERENS Erik – VTI Brugge
- SNOECK Guido – Arenbergschouwburg
- STRICKX Jan – VTI Aalst
- UYTTERSROT Bart – CC De Werf
- VAN DE WATERINGEN Ilya – Het Toneelhuis
- VAN SANTVOORT Paul - Kaaithater
- VERRETH Pascal – De Pianofabriek
- VREBOS Marc – Ancienne Belgique
- WEYERS Luc – CC Sint-Niklaas

Ontwikkelgroep:

- DEWAEGENEERE Rudy – CC Kortrijk
- GEIVAERTS Jan – De Singel
- KERSMAEKERS Ivo – Studio 100
- PENSON Johan – Rosas
- POTTIER Roger – Het Paleis
- SIERENS Erik – VTI Brugge
- SNOECK Guido – Arenbergschouwburg
- STRICKX Jan – VTI Aalst

- UYTTERSROT Bart – CC De Werf
- VAN DE WATERINGEN Ilja – Het Toneelhuis
- VAN DROOGENBROECK Eric – CC Lokeren
- VAN GOETHEM Chris – RITS
- VERMEIREN Miranda – VIVO
- VERMOESEN Jan – Sociaal Fonds Podiumkunsten
- VERRETH Pascal – De Pianofabriek
- VREBOS Marc – Ancienne Belgique
- WEYERS Luc – CC Sint-Niklaas

Stuurgroep:

- BORMANS Walter – ACOD
- DE RIDDER An - VORMELEK
- DE WANDELER Hilde –VORMELEK
- D'HAENE Frank – CC De Schakel / LBC
- LE COMPTE Servaas – ACV
- MUYLAERT Laurette – ACOD
- PLAS Hilde – VVSG
- STEVENS Francis – ABVV
- SERGIER Paul – Vereniging Vlaamse Cultuurcentra
- VANHAUTE Dirk - VDP
- VERMEIREN Miranda – VIVO
- VERMOESEN Jan – Sociaal Fonds Podiumkunsten

Leeswijzer

Deze leeswijzer verduidelijkt de wijze waarop de onderdelen van de standaard dienen gelezen of geïnterpreteerd te worden.

Omschrijving van het beroep

De omschrijving van het beroep in een standaard bestaat uit een weergave van de kernopdracht of de bestaansreden van het beroep, aangevuld met een beschrijving van het resultaat, de wijze waarop of de reden waarom het resultaat moet worden gehaald. De beroepsomschrijving geeft samen met de kerncompetenties een overzicht van de kern van het beroep.

Kerncompetenties

Kerncompetenties zijn die competenties die cruciaal zijn voor het uitoefenen van een bepaald beroep en die het verschil maken tussen een goede en een minder goede beroepsbeoefenaar. Kerncompetenties spelen een doorslaggevende rol bij het uitvoeren van een welbepaalde beroepsactiviteit. Kerncompetenties zijn afgeleid uit het ruimere beroepsprofiel en bestaan in principe uit zowel technische als meer transversale competenties.

Het aantal kerncompetenties is beperkt aangezien de standaard een bruikbaar beoordelingsinstrument moet zijn. **Alle** kerncompetenties moeten door een kandidaat worden beheerst om een ervaringsbewijs te behalen.

Succescriteria

Succescriteria zijn indicatoren die het voor de beoordelaar mogelijk maken om gericht naar een kerncompetentie te kijken. Succescriteria zijn de operationalisering of uitwerking van kerncompetenties in observeerbaar gedrag specifiek per beroep. Het gaat daarbij opnieuw om gedrag dat het verschil maakt tussen een goede en een minder goede beroepsbeoefenaar.

Succescriteria zijn zo gekozen en uitgezuiverd omschreven dat ze allemaal even belangrijk zijn voor de kerncompetentie waartoe ze behoren. De succescriteria zijn richtinggevend voor het beoordelen van het geobserveerde gedrag. Het zijn bakens aan de hand waarvan beoordelaars een uitspraak doen over het beheersen van de kerncompetentie. Wanneer er een richtcijfer in een succescriterium is opgenomen wil dit niet zeggen dat dit exact moet worden nagegaan. Het is een richtcijfer voor de assessoren waarop ze zich bij hun beoordeling moeten oriënteren.

Het aantal succescriteria is in functie van de bruikbaarheid eveneens beperkt.

Toepassingsgebied

Het toepassingsgebied dat bij een bepaalde kerncompetentie wordt vermeld, geeft weer binnen welke context of contexten de kerncompetentie dient te worden beoordeeld. Het toepassingsgebied geeft met andere woorden de context aan waarbinnen de succescriteria moeten worden geobserveerd.

Opmerkingen

In de opmerkingen kan worden verwezen naar documenten, handboeken, die de beoordelaars als achtergrondinformatie kunnen gebruiken.

Kennisvereisten

In sommige gevallen kan een standaard ook bij bepaalde kerncompetenties kennisvereisten bevatten. Dit komt alleen voor wanneer de sector beslist dat de beoordeling van die kerncompetenties ook uit een kennisproef dient te bestaan.

Richtlijnen voor de beoordeling

De richtlijnen voor de beoordeling kunnen betrekking hebben op de proeven die moeten worden afgelegd, de beoordelingswijze (soort evaluatie, schalen, scores,...), de maximale duur van een beoordeling,...

Met een beroepsrelevante context wordt een gesimuleerde context bedoeld.

De richtlijnen zijn bindend voor de inhoud en het verloop van de beoordeling en **moeten** door iedere beoordelingsinstantie worden opgevolgd. Dit moet een gelijke en billijke beoordeling van iedere kandidaat garanderen.

Verklarende woordenlijst

Als laatste onderdeel kan een standaard een verklarende woordenlijst bevatten. Begrippen die in de standaard cursief zijn gedrukt, worden in deze woordenlijst verduidelijkt.